

The summary. *The article considers the methodical principles of assessment of pig production. The development of pig production is a complex and multifaceted process that leads to non-consciously-directed and regular changes in the industry, as well as in events, conditions and processes that directly or indirectly affect its status. In the development of pig production can be divided into the following main components as production, consumption, investment, technical, technological, resource, competition, infrastructure and finance. Performance status and trends, dynamics and structure of each of these components separately and in their interactions characterize the overall development of the industry. Industrial development characterized by the following analytical parameters as the amount of pig production in physical and value terms, the share of industry in total agricultural production, the number of farms and their share in the total number of businesses, the growth rate of production. These analytical performance evaluation of the production of pig give an idea about the general state of the industry.*

In economic research and practice appropriate to use the proposed methodological approaches to the definition of a single integrated complex index that allows to take into account the status and trends of production, investment, technical, technological, resource, consumer, competition and financial infrastructure components.

УДК 631.155.2:634

Болтянська Л.О.

к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнічний університет

ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ІНТЕГРАЦІЇ В САДІВНИЦТВІ

Анотація: *Автором розглянуто механізм формування асоціації товаровиробників плодової продукції та продукції її переробки. Визначені основи функціонування схеми даного інтегрованого формування на основі угоди про спільну діяльність. Зазначені основні сфери формування асоціації: виробнича, промислова переробка, маркетинг та торгівля. Розглянуто досвід інших країн щодо об'єднань товаровиробників сільськогосподарської продукції.*

В роботі надана схема асоціації на основі угоди про спільну діяльність. Керуючим органом даної асоціації може стати Рада директорів в голові директора основного спеціалізованого садівничого підприємства. Також до керуючого органу включають керівників сільськогосподарських садівничих підприємств або уповноважені особи від сільськогосподарських товаровиробників, кооперативів, фермерів, керівник обліково-розрахункового центру, керівники підприємств торгівельної мережі. Всі рішення керівничого органу повинні бути оформлені протоколом узгодження механізму розподілу виручки від реалізації для кожного учасника, роздрібних та оптових цін асоціації за підписами керівництва. Основним розрахунковим центром асоціації є обліково-розрахунковий відділ, який здійснює облік поточних справ асоціації, статистичний облік надходження плодової продукції, її переробки і реалізації, проведення своєчасного розрахунку із сільськогосподарськими товаровиробниками, садівничими підприємствами, магазинами. Наприкінці року здійснюється остаточний розрахунок діяльності асоціації.

Ключові слова: *агропромислова інтеграція, асоціація, об'єднання підприємств, стадії виробництва кінцевого продукту.*

Постановка проблеми: Об'єднання зусиль та засобів садівничих господарств в єдиний процес виробництва по забезпеченню, переробці, зберіганню та реалізації плодової продукції являє собою агропромислову інтеграцію в садівництві. Метою інтеграції є поєднання економічних інтересів товаровиробників плодової продукції та підприємств по її промислової переробці, що спрямоване на високий кінцевий результат. Основним завданням інтеграції в галузі є забезпечення схоронності плодової продукції в процесі її просування від початкової стадії (виробництва) до споживача (збуту).

Ціль роботи: Метою дослідження є розкриття однієї з перспективних форм інтеграції в садівництві, яка має можливість задовольнити економічні інтереси всі товаровиробників, що приймають участь у створенні кінцевого продукту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми перспективних форм інтеграції у садівництві висвітлені в наукових працях вітчизняних вчених В.Н.Дем'яненка, О.Ю. Єрмакова, В.І. Майдебури, В.А. Рульєва, Д.Ф. Харківського, А.Ф. Чернявського, О.М. Шестопаля, В.В. Юрчишина та ін. Проте питання кооперативних відносин між садівничими підприємствами нових форм власності є ще малодослідженими, що свідчить про актуальність наукового дослідження.

Виклад основного матеріалу. Перспективною формою кооперування малих підприємств з крупними садівничими господарствами, а також кооперування підприємств різних організаційно-правових форм є асоціації товаровиробників плодової продукції та продукції її переробки. Такі інтегровані формування поєднують в собі три основні сфери: виробнича – виробництво плодової продукції та продукції для переробки (з визначенням оптимальних за розміром виробництва плодових сировинних зон навколо промислових підприємств); промислова переробки плодової продукції; торгівельні організації по збуту готової плодової продукції та продукції її переробки.

Оптимальною є модель агропромислової інтеграції на рівні асоціації в межах району, основою якої є оптимальне співвідношення сфер виробництва, переробки і реалізації плодової продукції. Проте, організація даного інтегрованого формування можлива не тільки на основі консервних заводів та інших переробних підприємств, які займаються виготовленням продукції з плодової сировини. Засновником даного агропромислового інтегрування може виступати також і крупне високоспеціалізоване садівниче господарство, яке має досить міцну матеріально-технічну базу та зацікавлено в співробітництві з іншими, більш слабкішими у фінансовому та матеріальному становищі, господарствами.

Прикладом такого інтегрування є досвід діяльності індустріально-виробничих систем Венгрії [1, с. 55]. Індустріально-виробничі системи – це договірні об'єднання господарств в голові з господарством-організатором, яке називають гестором. Більшість господарств одночасно приймають участь у декількох індустріально-виробничих системах. В основі їх матеріальної зацікавленості полягає прагнення к отриманню найбільшого ефекту у виробництві за допомогою індустріальних технологій, покращання основних видів агросервісу для господарств-учасників, одержанню найкращих результатів при збуті продукції. Гестори організують впровадження техніки промислового типу – направляють та координують відповідність учасників індустріально-виробничої системи, сприяють придбанню та доставці необхідних засобів виробництва. При цьому партнери зобов'язані дотримувати запропоновані гестором технологічні норми при вирощування даної продукції. Організацію агросервісу та доставку засобів виробництва сплачують учасники індустріально-виробничої системи, деякі служби організуються на основі пайових внесків (у грошовому вигляді, або матеріально-технічними засобами). До складу такої асоціації для проведення ефективної торгівельної діяльності обов'язково повинно входити асоціативна торгівельна мережа, головною метою якої є здійснення маркетингових досліджень по реалізації плодової продукції і продукції її переробки та безпосереднє здійснення збутової діяльності.

Членами асоціації можуть бути юридичні та фізичні суб'єкти виробничої, заготівельної, переробної та комерційної діяльності, які зацікавлені у співпраці з метою збільшення виробництва плодової продукції та продуктів її переробки, підвищення конкурентоспроможності кінцевого продукту споживання, розширення позицій на внутрішньому ринку і не тільки. При створенні асоціації чітко регламентуються усі сторін виробничо-фінансової діяльності, а особливо механізм розподілу кінцевого результату.

В даному напрямі можна запропонувати схему асоціації на основі угоди про спільну діяльність. В угоді визначені обов'язки всіх учасників, встановлено порядок розподілу виручки від реалізації плодової продукції. Для вирішення виробничих питань та прийняття рішень обирається Рада директорів в якій спеціалізоване садівниче господарство представляє директор, а також керівники сільськогосподарських садівничих підприємств або уповноважені особи від сільськогосподарських товаровиробників, кооперативів, фермерів, керівник обліково-розрахункового центру, керівники підприємств торгівельної мережі. До функцій Ради директорів входить затвердження роздрібних та оптових ціни на плодову продукцію, її асортименту та розподілу виручки від реалізації. Рішення Ради директорів обов'язково повинні бути оформлені протоколом узгодження механізму розподілу виручки від реалізації для кожного учасника, роздрібних та оптових цін асоціації за підписами керівництва.

До функцій обліково-розрахункового центру входить облік поточних справ асоціації, статистичний облік надходження плодової продукції, її переробки і реалізації, проведення своєчасного розрахунку із сільськогосподарськими товаровиробниками, садівничими підприємствами, магазинами. Оскільки, останнім часом особисті селянські господарства громадян стали основними виробниками плодової продукції, яка виявилась конкурентноздатною на внутрішньому ринку, а її реалізація забезпечує селянам певну вигоду, тому доцільно створити мережу пунктів заготівлі плодової продукції для асоціації. Послугами даних пунктів заготівлі можуть

користуватись громадяни, які не є учасниками асоціації, але мають бажання реалізувати надлишки плодової продукції з особистого подвір'я. Прийом плодової продукції в пунктах здійснюватиметься за цінами, встановленими Радою директорів відповідно сортності та якості прийнятої продукції.

Обов'язковою умовою всіх учасників асоціації є їх господарська самостійність в процесі виробництва, переробки та реалізації плодів та продукції їх переробки. Відповідно до стадій просування відбуваються взаєморозрахунки в залежності від ступеня особистого вкладу кожної стадії у вартості готового продукту. При розрахунку розміру авансування закупівельні ціни на здану плодову продукцію у сферу заготівлі та переробки не застосовують. Для визначення розміру авансування розраховується роздрібна ціна на готову плодову продукцію та продукцію її переробки. Для цього визначається фактична собівартість 1 ц плодової продукції при середній (для даного регіону) урожайності відповідних культур, затрати на збереження, заморожування, переробку та реалізацію. Обов'язково враховується ціна, яка склалася на ринку на момент розрахунку. Потім в структурі роздрібною ціни розраховується частка вартості продукції, яка склалася в сферах виробництва, заготівлі, переробки та реалізації.

Остаточний розрахунок відбувається наприкінці кожного кварталу та в кінці року. Для цього розрахунку підсумовується загальний обсяг виробленої та реалізованої продукції, виручка та прибуток від реалізації продукції. Потім визначається питома частка плодової сировини у загальній собівартості готової продукції, відповідно до цього частка участі сільськогосподарського товаровиробника у прибутку асоціації. Частка, що залишилась після остаточного розрахунку та вже виплаченим авансом розподіляється пропорційно обсягам зданої продукції. Таким чином проводять розрахунки по збереженню, заморожуванню, переробці та реалізації готової продукції. Якщо продукція проходить декілька виробничих циклів (виробництво – первинна обробка – збереження в холодильнику) взаєморозрахунки здійснюють аналогічною.

Висновки. Партнерство на основі угоди про спільну діяльність дозволяє пов'язати інтереси виробників плодової продукції, пробників і реалізаторів. Колегіально вирішувати проблеми зі збутом продукції, встановленням роздрібних та оптових цін. Проте найбільш слабкою стороною є фінансування даної схеми, оскільки сучасний ринок вимагає оновлення існуючих технологій вирощування плодової продукції та процесу її переробки. А це вимагає значних капіталовкладень.

Бібліографічний список:

1. Макаренко П.М., Мельник Л.А., Карпенко А.М. Развитие интеграции в агропромышленном производстве как одно из направлений аграрной политики //Економіка АПК. - 2000. - №8. - С.52-58.

Summary. The author examined the mechanism of the formation of associations of producers of fruit products and products of its processing. Determining the functioning of integrated circuits based on the formation of the joint venture agreement. These key areas forming associations: manufacturing, industrial processing, marketing and trade. Consider the experience of other countries in the association of producers of agricultural products. In this paper, given the association scheme based on an agreement of cooperation. Governing body of the Association Board of Directors may be in the head director of specialized basic gardening business. well as the governing body heads include agricultural or horticultural enterprises authorized representatives of agricultural producers, cooperatives, farmer, head of accounting and settlement center managers trading network. All decisions of an executive authority must be submitted protocol coordination mechanism for the distribution of proceeds from the sale of each participant, retail and wholesale prices of association signed by management. The main settlement center Association is accounting and billing department that provides for current affairs association statistics on revenues of fruit production, its processing and implementation of timely payments of agricultural producers, horticultural businesses, shops. At the end of the year is the final statement of the association.